

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1980 Nr. 54

A. TITEL

*Verdrag inzake de wetsconflicten betreffende de vorm van
testamentaire beschikkingen;
's-Gravenhage, 5 oktober 1961*

B. TEKST**Convention sur les conflits de lois en matière de forme
des dispositions testamentaires**

Les Etats signataires de la présente Convention,

Désirant établir des règles communes de solution des conflits de lois en matière de forme des dispositions testamentaires,

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Une disposition testamentaire est valable quant à la forme si celle-ci répond à la loi interne:

- a) du lieu où le testateur a disposé, ou
  - b) d'une nationalité possédée par le testateur, soit au moment où il a disposé, soit au moment de son décès, ou
  - c) d'un lieu dans lequel le testateur avait son domicile, soit au moment où il a disposé, soit au moment de son décès, ou
  - d) du lieu dans lequel le testateur avait sa résidence habituelle, soit au moment où il a disposé, soit au moment de son décès, ou
- e) pour les immeubles, du lieu de leur situation.

Aux fins de la présente Convention, si la loi nationale consiste en un système non unifié, la loi applicable est déterminée par les règles en vigueur dans ce système et, à défaut de telles règles, par le lien le plus effectif qu'avait le testateur avec l'une des législations composant ce système.

La question de savoir si le testateur avait un domicile dans un lieu déterminé est régie par la loi de ce même lieu.

Article 2

L'article premier s'applique aux dispositions testamentaires révoquant une disposition testamentaire antérieure.

La révocation est également valable quant à la forme si elle répond à l'une des lois aux termes de laquelle, conformément à l'article premier, la disposition testamentaire révoquée était valable.

**Convention on the conflicts of laws relating to the form of
testamentary dispositions**

The States signatory to the present Convention,

Desiring to establish common provisions on the conflicts of laws relating to the form of testamentary dispositions,

Have resolved to conclude a Convention to this effect and have agreed upon the following provisions:

Article 1

A testamentary disposition shall be valid as regards form if its form complies with the internal law:

- a) of the place where the testator made it, or
- b) of a nationality possessed by the testator, either at the time when he made the disposition, or at the time of his death, or
- c) of a place in which the testator had his domicile either at the time when he made the disposition, or at the time of his death, or
- d) of the place in which the testator had his habitual residence either at the time when he made the disposition, or at the time of his death, or
- e) so far as immovables are concerned, of the place where they are situated.

For the purposes of the present Convention, if a national law consists of a non-unified system, the law to be applied shall be determined by the rules in force in that system and, failing any such rules, by the most real connexion which the testator had with any one of the various laws within that system.

The determination of whether or not the testator had his domicile in a particular place shall be governed by the law of that place.

Article 2

Article 1 shall apply to testamentary dispositions revoking an earlier testamentary disposition.

The revocation shall also be valid as regards form if it complies with any one of the laws according to the terms of which, under Article 1, the testamentary disposition that has been revoked was valid.

Article 3

La présente Convention ne porte pas atteinte aux règles actuelles ou futures des États contractants reconnaissant des dispositions testamentaires faites en la forme d'une loi non prévue aux articles précédents.

Article 4

La présente Convention s'applique également aux formes des dispositions testamentaires faites dans un même acte par deux ou plusieurs personnes.

Article 5

Aux fins de la présente Convention, les prescriptions limitant les formes de dispositions testamentaires admises et se rattachant à l'âge, à la nationalité ou à d'autres qualités personnelles du testateur, sont considérées comme appartenant au domaine de la forme. Il en est de même des qualités que doivent posséder les témoins requis pour la validité d'une disposition testamentaire.

Article 6

L'application des règles de conflits établies par la présente Convention est indépendante de toute condition de réciprocité. La Convention s'applique même si la nationalité des intéressés ou la loi applicable en vertu des articles précédents ne sont pas celles d'un État contractant.

Article 7

L'application d'une des lois déclarés compétentes par la présente Convention ne peut être écartée que si elle est manifestement incompatible avec l'ordre public.

Article 8

La présente Convention s'applique à tous les cas où le testateur est décédé après son entrée en vigueur.

Article 9

Chaque État contractant peut se réserver, par dérogation à l'article premier, alinéa 3, le droit de déterminer selon la loi du for le lieu dans lequel le testateur avait son domicile.

Article 3

The present Convention shall not affect any existing or future rules of law in contracting States which recognize testamentary dispositions made in compliance with the formal requirements of a law other than a law referred to in the preceding Articles.

Article 4

The present Convention shall also apply to the form of testamentary dispositions made by two or more persons in one document.

Article 5

For the purposes of the present Convention, any provision of law which limits the permitted forms of testamentary dispositions by reference to the age, nationality or other personal conditions of the testator, shall be deemed to pertain to matters of form. The same rule shall apply to the qualifications that must be possessed by witnesses required for the validity of a testamentary disposition.

Article 6

The application of the rules of conflicts laid down in the present Convention shall be independent of any requirement of reciprocity. The Convention shall be applied even if the nationality of the persons involved or the law to be applied by virtue of the foregoing Articles is not that of a contracting State.

Article 7

The application of any of the laws declared applicable by the present Convention may be refused only when it is manifestly contrary to "ordre public".

Article 8

The present Convention shall be applied in all cases where the testator dies after its entry into force.

Article 9

Each contracting State may reserve the right, in derogation of the third paragraph of Article 1, to determine in accordance with the *lex fori* the place where the testator had his domicile.

Article 10

Chaque Etat contractant peut se réserver de ne pas reconnaître les dispositions testamentaires faites, en dehors de circonstances extraordinaires, en la forme orale par un de ses ressortissants n'ayant aucune autre nationalité.

Article 11

Chaque Etat contractant peut se réserver de ne pas reconnaître, en vertu de prescriptions de sa loi les visant, certaines formes de dispositions testamentaires faites à l'étranger si les conditions suivantes sont réunies:

a) la disposition testamentaire n'est valable en la forme que selon une loi compétente uniquement en raison du lieu où le testateur a disposé,

b) le testateur avait la nationalité de l'Etat qui aura fait la réserve,

c) le testateur était domicilié dans ledit Etat ou y avait sa résidence habituelle, et

d) le testateur est décédé dans un Etat autre que celui où il avait disposé.

Cette réserve n'a d'effets que pour les seuls biens qui se trouvent dans l'Etat qui l'aura faite.

Article 12

Chaque Etat contractant peut se réserver d'exclure l'application de la présente Convention aux clauses testamentaires qui, selon son droit, n'ont pas un caractère successoral.

Article 13

Chaque Etat contractant peut se réserver, par dérogation à l'article 8, de n'appliquer la présente Convention qu'aux dispositions testamentaires postérieures à son entrée en vigueur.

Article 14

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats représentés à la Neuvième session de la Conférence de La Haye de droit international privé.

Elle sera ratifiée et les instruments de ratification seront déposés auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Article 10

Each contracting State may reserve the right not to recognize testamentary dispositions made orally, save in exceptional circumstances, by one of its nationals possessing no other nationality.

Article 11

Each contracting State may reserve the right not to recognize, by virtue of provisions of its own law relating thereto, forms of testamentary dispositions made abroad when the following conditions are fulfilled:

a) the testamentary disposition is valid as to form by reason only of a law solely applicable because of the place where the testator made his disposition,

b) the testator possessed the nationality of the State making the reservation,

c) the testator was domiciled in the said State or had his habitual residence there, and

d) the testator died in a State other than that in which he had made his disposition.

This reservation shall be effective only as to the property situated in the State making the reservation.

Article 12

Each contracting State may reserve the right to exclude from the application of the present Convention any testamentary clauses which, under its law, do not relate to matters of succession.

Article 13

Each contracting State may reserve the right, in derogation of Article 8, to apply the present Convention only to testamentary dispositions made after its entry into force.

Article 14

The present Convention shall be open for signature by the States represented at the Ninth session of the Hague Conference on Private International Law.

It shall be ratified, and the instruments of ratification shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

Article 15

La présente Convention entrera en vigueur le soixantième jour après le dépôt du troisième instrument de ratification prévu par l'article 14, alinéa 2.

La Convention entrera en vigueur, pour chaque Etat signataire ratifiant postérieurement, le soixantième jour après le dépôt de son instrument de ratification.

Article 16

Tout Etat non représenté à la Neuvième session de la Conférence de La Haye de droit international privé pourra adhérer à la présente Convention après son entrée en vigueur en vertu de l'article 15, alinéa premier. L'instrument d'adhésion sera déposé auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

La Convention entrera en vigueur, pour l'Etat adhérent, le soixantième jour après le dépôt de son instrument d'adhésion.

Article 17

Tout Etat au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, pourra déclarer que la présente Convention s'étendra à l'ensemble des territoires qu'il représente sur le plan international, ou à l'un ou plusieurs d'entre eux. Cette déclaration aura effet au moment de l'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat.

Par la suite, toute extension de cette nature sera notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

La Convention entrera en vigueur, pour les territoires visés par l'extension, le soixantième jour après la notification mentionnée à l'alinéa précédent.

Article 18

Tout Etat pourra, au plus tard au moment de la ratification ou de l'adhésion, faire une ou plusieurs des réserves prévues aux articles 9, 10, 11, 12 et 13 de la présente Convention. Aucune autre réserve ne sera admise.

Chaque Etat contractant pourra également, en notifiant une extension de la Convention conformément à l'article 17, faire une ou plusieurs de ces réserves avec effet limité aux territoires ou à certains des territoires visés par l'extension.

Chaque Etat contractant pourra, à tout moment, retirer une réserve qu'il aura faite. Ce retrait sera notifié au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

L'effet de la réserve cessera le soixantième jour après la notification mentionnée à l'alinéa précédent.

Article 15

The present Convention shall enter into force on the sixtieth day after the deposit of the third instrument of ratification referred to in the second paragraph of Article 14.

The Convention shall enter into force for each signatory State which ratifies subsequently on the sixtieth day after the deposit of its instrument of ratification.

Article 16

Any State not represented at the Ninth session of the Hague Conference on Private International Law may accede to the present Convention after it has entered into force in accordance with the first paragraph of Article 15. The instrument of accession shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

The Convention shall enter into force for a State acceding to it on the sixtieth day after the deposit of its instrument of accession.

Article 17

Any State may, at the time of signature, ratification or accession, declare that the present Convention shall extend to all the territories for the international relations of which it is responsible, or to one or more of them. Such a declaration shall take effect on the date of entry into force of the Convention for the State concerned.

At any time thereafter, such extensions shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

The Convention shall enter into force for the territories mentioned in such an extension on the sixtieth day after the notification referred to in the preceding paragraph.

Article 18

Any State may, not later than the moment of its ratification or accession, make one or more of the reservations mentioned in Articles 9, 10, 11, 12 and 13 of the present Convention. No other reservation shall be permitted.

Each contracting State may also, when notifying an extension of the Convention in accordance with Article 17, make one or more of the said reservations, with its effect limited to all or some of the territories mentioned in the extension.

Each contracting State may at any time withdraw a reservation it has made. Such a withdrawal shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

Such a reservation shall cease to have effect on the sixtieth day after the notification referred to in the preceding paragraph.

Article 19

La présente Convention aura une durée de cinq ans à partir de la date de son entrée en vigueur conformément à l'article 15, alinéa premier, même pour les Etats qui l'auront ratifiée ou y auront adhéré postérieurement.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation sera, au moins six mois avant l'expiration du délai de cinq ans, notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Elle pourra se limiter à certains des territoires auxquels s'applique la Convention.

La dénonciation n'aura d'effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera en vigueur pour les autres Etats contractants.

Article 20

Le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas notifiera aux Etats visés à l'article 14, ainsi qu'aux Etats qui auront adhéré conformément aux dispositions de l'article 16:

- a) les signatures et ratifications visées à l'article 14;
- b) la date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur conformément aux dispositions de l'article 15, alinéa premier;
- c) les adhésions visées à l'article 16 et la date à laquelle elles auront effet;
- d) les extensions visées à l'article 17 et la date à laquelle elles auront effet;
- e) les réserves et retraits de réserves visés à l'article 18;
- f) les dénonciations visées à l'article 19, alinéa 3.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

FAIT à La Haye, le 5 octobre 1961, en français et en anglais, le texte français faisant foi en cas de divergence entre les textes, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie certifiée conforme sera remise, par la voie diplomatique, à chacun des Etats représentés à la Neuvième session de la Conférence de La Haye de droit international privé.

Pour la République Fédérale d'Allemagne,
For the Federal Republic of Germany,

(s.) Dr. J. LÖNS

Article 19

The present Convention shall remain in force for five years from the date of its entry into force in accordance with the first paragraph of Article 15, even for States which have ratified it or acceded to it subsequently.

If there has been no denunciation, it shall be renewed tacitly every five years.

Any denunciation shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands at least six months before the end of the five year period.

It may be limited to certain of the territories to which the Convention applies.

The denunciation will only have effect as regards the State which has notified it. The Convention shall remain in force for the other contracting States.

Article 20

The Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands shall give notice to the States referred to in Article 14, and to the States which have acceded in accordance with Article 16, of the following:

- a) the signatures and ratifications referred to in Article 14;
- b) the date on which the present Convention enters into force in accordance with the first paragraph of Article 15;
- c) the accessions referred to in Article 16 and the date on which they take effect;
- d) the extensions referred to in Article 17 and the date on which they take effect;
- e) the reservations and withdrawals referred to in Article 18;
- f) the denunciation referred to in the third paragraph of Article 19.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed the present Convention.

DONE at The Hague the 5th October 1961, in French and in English, the French text prevailing in case of divergence between the two texts, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through the diplomatic channel, to each of the States represented at the Ninth session of the Hague Conference on Private International Law.

Pour l'Autriche,
For Austria,

(s.) Dr. GEORG AFUHS

Pour la Belgique,
For Belgium,
sous la réserve prévue à l'article 10
(s.) W. VAN CAUWENBERG
le 10 octobre 1968

Pour le Danemark,
For Denmark,
(s.) WILHELM EICKHOFF

Pour l'Espagne,
For Spain,
(s.) R. SEDO
21 Octobre 1976

Pour la Finlande,
For Finland,
(s.) H. VON KNORRING
le 13 mars 1962

Pour la France,
For France,
le 9 octobre 1961
(s.) ETIENNE COÏDAN
(sous la réserve prévue à l'article 10).

Pour la Grèce,
For Greece,
(s.) P. A. VERYKIOS

Pour l'Italie,
For Italy,
(s.) R. GIUSTINIANI
15.12.1961

Pour le Japon,
For Japan,
(s.) YUJIRO ISEKI
30. Jan. 1964

Pour le Luxembourg,
For Luxemburg,
(s.) PAUL REUTER
5 févr. 1968

Pour la Norvège,
For Norway,
(s.) OTTO KILDAL

Pour les Pays-Bas,
For the Netherlands,
(s.) C. A. VAN DER KLAUW
17-3-1980

Pour le Portugal,
For Portugal,
(s.) ÁLVARO BRILHANTE LABORINHO
29 Sept. 1967

Pour le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande
du Nord,
For the United Kingdom of Great Britain and Northern
Ireland,
(s.) A. N. NOBLE

Subject to the reservation made by the Government of the United
Kingdom in a Note addressed to the Government of the Netherlands
on February 13, 1962¹⁾

Pour la Suède,
For Sweden,
(s.) BRYNOLF ENG

Pour la Suisse,
For Switzerland,
(s.) CLAUDE CAILLAT
9 Sept. 1970

Pour la Yougoslavie,
For Yugoslavia,
(s.) RADE LUKIĆ
(sous réserve de la ratification)

---

¹⁾ De tekst van het voorbehoud luidt:

"In accordance with the provisions of Article 9 of the present Convention, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland hereby reserves its rights, in derogation of the third paragraph of Article 1, to determine in accordance with the *lex fori* the place where the testator had his domicile."

C. VERTALING**Verdrag inzake de wetsconflicten betreffende de vorm van testamentaire beschikkingen**

De Staten, die dit Verdrag hebben ondertekend,

Verlangend gemeenschappelijke regels omtrent de oplossing van wetsconflicten betreffende de vorm van testamentaire beschikkingen op te stellen,

Hebben besloten te dien einde een Verdrag te sluiten en zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Een testamentaire beschikking is wat de vorm betreft geldig, indien zij beantwoordt aan de eisen van het interne recht.

- a) van de plaats waar de testateur beschikte, of
- b) van een Staat waarvan de testateur de nationaliteit bezat, hetzij op het ogenblik waarop hij beschikte, hetzij op het ogenblik van zijn overlijden, of
- c) van een plaats waar de testateur zijn woonplaats had, hetzij op het ogenblik waarop hij beschikte, hetzij op het ogenblik van zijn overlijden, of
- d) van de plaats waar de testateur zijn gewoon verblijf had, hetzij op het ogenblik waarop hij beschikte, hetzij op het ogenblik van zijn overlijden, of
- e) voor onroerende goederen, van de plaats van hun ligging.

Indien in de Staat waarvan de testateur de nationaliteit bezat, meer dan één rechtsstelsel bestaat, dan wordt voor de toepassing van dit Verdrag het toepasselijke recht aangewezen door de regels, die in die Staat gelden en bij gebreke van zodanige regels door dat recht uit die Staat, met hetwelk de testateur de nauwste band bezat.

De vraag of de testateur woonplaats had op een bepaalde plaats wordt beheerst door het recht van die plaats.

Artikel 2

Artikel 1 is ook van toepassing op testamentaire beschikkingen, waarbij een vroegere testamentaire beschikking wordt herroepen.

De herroeping is wat de vorm betreft ook geldig, indien zij beantwoordt aan de vereisten van één der rechtsstelsels volgens welke, bij toepassing van artikel 1, de herroepen testamentaire beschikking geldig was.

Artikel 3

Dit Verdrag maakt geen inbreuk op bestaande of toekomstige regels van de verdragsluitende Staten, ingevolge welke testamentaire beschikkingen die gemaakt zijn in de vorm die door een niet in de voorgaande artikelen genoemd recht is voorgeschreven, worden erkend.

Artikel 4

Dit Verdrag is eveneens van toepassing op de vorm van door twee of meer personen bij eenzelfde akte gemaakte testamentaire beschikkingen.

Artikel 5

Voor de toepassing van dit Verdrag worden voorschriften, die op grond van leeftijd, nationaliteit of andere persoonlijke hoedanigheden van de testateur de voor testamentaire beschikkingen toelaatbare vormen beperken, tot de vormvoorschriften gerekend. Hiertoe worden eveneens gerekend de hoedanigheden, die de voor de geldigheid van een testamentaire beschikking vereiste getuigen moeten bezitten.

Artikel 6

De toepassing van de bij dit Verdrag vastgestelde conflictenregels is onafhankelijk van enig vereiste van wederkerigheid. Het Verdrag is van toepassing zelfs indien de nationaliteit van de betrokkenen of het ingevolge de voorgaande artikelen toepasselijke recht niet dat van een verdragsluitende Staat is.

Artikel 7

De toepassing van een door dit Verdrag aangewezen recht kan slechts ter zijde worden gesteld, indien deze toepassing kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.

Artikel 8

Dit Verdrag is van toepassing in alle gevallen waarin de testateur is overleden na de inwerkingtreding van het Verdrag.

Artikel 9

Iedere verdragsluitende Staat kan zich het recht voorbehouden om, in afwijking van artikel 1, derde lid, naar het recht van de rechter de plaats te bepalen, waar de testateur woonplaats had.

Artikel 10

Iedere verdragsluitende Staat kan zich het recht voorbehouden om testamentaire beschikkingen van een zijner onderdanen, die geen andere nationaliteit bezit, niet te erkennen indien deze, behoudens in buitengewone omstandigheden, in de mondelinge vorm zijn gemaakt.

Artikel 11

Iedere verdragsluitende Staat kan zich het recht voorbehouden om, op grond van de desbetreffende voorschriften van zijn recht, bepaalde vormen van in het buitenland gemaakte testamentaire beschikkingen niet te erkennen, indien de volgende voorwaarden zijn vervuld:

a) de testamentaire beschikking is naar de vorm slechts geldig krachtens een recht, dat uitsluitend van toepassing is uit hoofde van de plaats waar de testateur heeft beschikt,

b) de testateur bezat de nationaliteit van de Staat, die het voorbehoud heeft gemaakt,

c) de testateur had woonplaats of gewoon verblijf in die Staat, en

d) de testateur is overleden in een andere Staat dan die, waar hij had beschikt.

Dit voorbehoud heeft slechts gevolg ten aanzien van de goederen, die zich bevinden in de Staat, die het voorbehoud heeft gemaakt.

Artikel 12

Iedere verdragsluitende Staat kan zich het recht voorbehouden om de toepassing van dit Verdrag op testamentaire bepalingen, die naar zijn recht niet van erfrechtelijke aard zijn, uit te sluiten.

Artikel 13

Iedere verdragsluitende Staat kan zich het recht voorbehouden om, in afwijking van artikel 8, dit Verdrag slechts toe te passen, op na zijn inwerkingtreding gemaakte testamentaire beschikkingen.

Artikel 14

Dit Verdrag staat ter ondertekening open voor de Staten, vertegenwoordigd op de Negende Zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht.

Het zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen worden nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Artikel 15

Dit Verdrag treedt in werking op de zestigste dag na de nederlegging van de derde akte van bekrachtiging bedoeld in artikel 14, tweede lid.

Het Verdrag treedt voor elke ondertekenende Staat die later bekrachtigt in werking op de zestigste dag na de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging.

Artikel 16

Iedere Staat die niet is vertegenwoordigd geweest op de Negende Zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht kan tot dit Verdrag toetreden na zijn inwerkingtreding krachtens artikel 15, eerste lid. De akte van toetreding zal worden nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Het Verdrag treedt voor de toetredende Staat in werking op de zestigste dag na de nederlegging van zijn akte van toetreding.

Artikel 17

Iedere Staat kan op het tijdstip van ondertekening, bekrachtiging of toetreding verklaren, dat dit Verdrag zich zal uitstrekken tot het geheel van de gebieden voor welke internationale betrekkingen hij verantwoordelijk is of tot één of meer van deze. Deze verklaring krijgt gevolg op het tijdstip van de inwerkingtreding van het Verdrag voor deze Staat.

Vervolgens wordt elke uitbreiding van deze aard ter kennis gebracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Het Verdrag treedt voor de in de verklaring van uitbreiding genoemde gebieden in werking op de zestigste dag na de in het vorige lid vermelde kennisgeving.

Artikel 18

Iedere Staat kan, uiterlijk op het tijdstip van bekrachtiging of toetreding, één of meer van de in de artikelen 9, 10, 11, 12 en 13 van dit Verdrag bedoelde voorbehouden maken. Geen ander voorbehoud is toegestaan.

Iedere verdragsluitende Staat kan eveneens bij de kennisgeving van een uitbreiding van het Verdrag overeenkomstig artikel 17 één of meer van deze voorbehouden maken, waarvan de werking beperkt blijft tot de in de verklaring van uitbreiding genoemde gebieden of tot één of meer van deze.

Iedere verdragsluitende Staat kan op elk tijdstip een door hem gemaakt voorbehoud intrekken. Deze intrekking wordt ter kennis gebracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

De werking van het voorbehoud eindigt op de zestigste dag na de kennisgeving, bedoeld in het vorige lid.

Artikel 19

Dit Verdrag blijft gedurende vijf jaren van kracht, te rekenen van de dag van zijn inwerkingtreding krachtens artikel 15, eerste lid, zelfs voor de Staten, die het later hebben bekrachtigd of later zijn toegetreten.

Het Verdrag wordt stilzwijgend telkens voor vijf jaren verlengd behoudens opzegging.

De opzegging wordt tenminste zes maanden vóór het einde van de termijn van vijf jaren ter kennis gebracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Zij kan zich beperken tot bepaalde van de gebieden, waarop het Verdrag van toepassing is.

De opzegging heeft slechts gevolg ten opzichte van de Staat die haar gedaan heeft. Het Verdrag blijft van kracht voor de andere verdragsluitende Staten.

Artikel 20

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland geeft aan de in artikel 14 bedoelde Staten, alsmede aan de Staten die overeenkomstig de bepalingen van artikel 16 zijn toegetreten, kennis van:

- a) de in artikel 14 bedoelde ondertekeningen en bekrachtigingen;
- b) de datum waarop dit Verdrag in werking zal treden krachtens de bepalingen van artikel 15, eerste lid;
- c) de in artikel 16 bedoelde toetredingen alsmede de datum, waarop zij gevolg zullen hebben;
- d) de in artikel 17 bedoelde uitbreidingen en de datum waarop zij gevolg zullen hebben;
- e) de in artikel 18 bedoelde voorbehouden en intrekking van voorbehouden;
- f) de in artikel 19, derde lid, bedoelde opzeggingen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-Gravenhage, de 5e oktober 1961, in het Frans en het Engels, waarbij de Franse tekst doorslaggevend is ingeval de twee teksten van elkaar afwijken, in een enkel exemplaar dat zal worden neergelegd in de archieven der Nederlandse Regering en waarvan een gewaarmerkt afschrift langs de diplomatieke weg zal worden toegezonden aan elk der Staten, die vertegenwoordigd zijn geweest op de Negende Zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht.

(Voor de ondertekeningen zie blz. 10 e.v. van dit Tractatenblad)

D. PARLEMENT

Het Verdrag behoeft ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

In overeenstemming met artikel 14, tweede lid, hebben de volgende Staten een akte van bekrachtiging nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden:

Joegoslavië	25 september 1962
Oostenrijk ¹⁾	28 oktober 1963
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland ²⁾	6 november 1963
Japan	3 juni 1964
de Bondsrepubliek Duitsland (mede voor het „Land” Berlijn)	2 november 1965
Frankrijk ³⁾	20 september 1967
Zwitserland ⁴⁾	18 augustus 1971
België	20 oktober 1971
Noorwegen	2 november 1972
Finland	24 juni 1976
Zweden	9 juli 1976
Denemarken	21 juli 1976
Luxemburg ⁵⁾	7 december 1978

1) Onder het voorbehoud voorzien in artikel 12 van het Verdrag.

2) Onder handhaving van het voorbehoud vervat in de Nota welke op 13 februari 1962 bij de ondertekening van het Verdrag aan de Nederlandse Regering was gericht.

3) Onder het volgende voorbehoud en de volgende verklaring:

„Sous réserve, pour la France de ne pas reconnaître, en vertu de l'article 10 de la Convention, les dispositions testamentaires faites, en dehors de circonstances extraordinaires, en la forme orale par un de ses ressortissants n'ayant aucune autre nationalité.

En ratifiant cette Convention, le Président de la République Française, Président de la Communauté, déclare qu'elle s'applique à l'ensemble du territoire de la République Française, c'est-à-dire les Départements européens, les Départements d'Outre-Mer et les Territoires d'Outre-Mer.”

4) Onder het voorbehoud voorzien in artikel 10 van het Verdrag.

5) Onder het volgende voorbehoud:

„Le Grand-Duché de Luxembourg se réserve

1) de déterminer, par dérogation à l'article 1er, alinéa 3 de la Convention, le lieu dans lequel le testateur avait son domicile selon la loi du for;

2) de ne pas reconnaître les dispositions testamentaires faites, en dehors de circonstances extraordinaires, en la forme orale par un ressortissant luxembourgeois n'ayant aucune autre nationalité;

3) d'exclure l'application de la Convention aux clauses testamentaires qui, selon le droit luxembourgeois, n'ont pas un caractère successoral.”

F. TOETREDING

De volgende Staten hebben in overeenstemming met artikel 16, eerste lid, een akte van toetreding nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden:

Ierland	3 augustus 1967
Botswana ¹⁾	18 november 1968
Polen ²⁾	3 september 1969
Zuid-Afrika ³⁾	5 oktober 1970
Swaziland ⁴⁾	23 november 1970
de Duitse Democratische Republiek ⁵⁾ ..	23 juli 1974
Israël	11 november 1977

1) Onder de volgende voorbehouden:

“(a) the right in derogation of the third paragraph of Article 1 to determine in accordance with the *lex fori* the place where the testator has his domicile;

(b) the right, in derogation of Article 8, to apply the said Convention only to testamentary dispositions made after the 22nd September, 1967.”

2) Onder het voorbehoud voorzien in artikel 12 van het Verdrag.

Voorts ging de Poolse akte van toetreding vergezeld van een Nota gedateerd 2 september 1969 waarin het volgende werd verklaard:

“The Embassy of the Polish People's Republic presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs and – referring to the Ministry's Note of December 3, 1968 forwarded to this Embassy together with a list of States-Parties to the Convention on the Conflicts of Laws Relating to the Form of Testamentary Dispositions, signed at The Hague on October 5, 1961, which contains information on the German Federal Republic putting in force the provisions of this Convention for West Berlin – under instruction of its Government has the honour to communicate that the Government of the Polish People's Republic rejects the declaration by the German Federal Republic, as it is inconsistent with the international status of West Berlin which has never been and is not a constituent part of the German Federal Republic.”

3) Onder de voorbehouden voorzien in de artikelen 9, 10 en 12 van het Verdrag.

4) Onder het volgende voorbehoud:

“The Government of the Kingdom of Swaziland, in accordance with Article 9 of the Convention, hereby reserves the right, in derogation of the third paragraph of Article 1, to determine in accordance with the *lex fori* the place where a testator had his domicile.”

5) Onder de volgende verklaring:

„Hinsichtlich der Anwendung der Konvention auf Berlin (West) stellt die Deutsche Demokratische Republik in Übereinstimmung mit dem Vierseitigen Abkommen zwischen den Regierungen der Union der Sozialistischen Sowjet-republiken, des Vereinigten Königreiches von Grossbritannien und Nordirland, der Vereinigten Staaten von Amerika und der Französischen Republik vom 3. September 1971 fest, dass Berlin (West) kein

Bestandteil der Bundesrepublik Deutschland ist und nicht von ihr regiert werden darf. Demzufolge steht die Erklärung der Bundesrepublik Deutschland wonach diese Konvention auch für das ‚Land Berlin‘ gilt, im Widerspruch zum Vierseitigen Abkommen.”.

Verklaring van voortgezette gebondenheid

De Regeringen van de volgende Staten hebben het Ministerie van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden medege-deeld zich gebonden te achten aan het Verdrag, hetwelk reeds op hun gebied van toepassing was voordat zij de onafhankelijkheid ver-wierven:

Mauritius	12 augustus 1970
Fidji ¹⁾	28 juni 1971
Tonga ²⁾	10 augustus 1978

¹⁾ Onder handhaving van het door het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland bij de toepasselijkverklaring van het Verdrag op de Fidji-eilanden gemaakte voorbehoud (zie noot 1 van rubriek H).

²⁾ Onder handhaving van het door het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland bij de toepasselijkverklaring van het Verdrag op Tonga gemaakte voorbehoud en onder het volgende voorbehoud:

“In accordance with Article 10 of the Convention, Tonga reserves the right, in respect of this territory, not to recognise testamentary dispositions made orally, save in exceptional circumstances by one of its nationals possessing no other nationality.”.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Verdrag zijn ingevolge artikel 15, eerste lid, op 5 januari 1964 in werking getreden voor Joegoslavië, Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland.

Voor de overige Staten die het Verdrag hebben bekrachtigd of tot het Verdrag zijn toetreden zijn zij in werking getreden op de zes-tigste dag na de nederlegging van de desbetreffende akte van be-krachtiging of toetreding.

Voor de in rubriek H genoemde gebieden zijn zij ingevolge arti-kel 17, derde lid, in werking getreden op de zestigste dag na de datum van toepasselijkverklaring.

H. TOEPASSELIJKVERKLARING

In overeenstemming met artikel 17, tweede lid, heeft het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland het Verdrag van toepassing verklaard op ¹⁾:

Antigua	}	16 december 1964
Basoetoland		
de Bermuda-eilanden		
Brits-Honduras		
Broenei		
de Cayman-eilanden		
Dominica		
de Falkland-eilanden		
Fidji		
Gambia		
Gibraltar		
Grenada		
de Maagden-eilanden		
het eiland Man		
Montserrat		
de Nieuwe Hebriden ²⁾		
St. Christopher-Nevis-Anguilla		
St. Helena		
de Seychellen		
Tonga		
de Turks- en Caicos-eilanden		
Barbados	9 maart 1965	
Brits Guyana	9 maart 1965	
Mauritius ³⁾	21 december 1965	
St. Lucia	14 maart 1966	
St. Vincent	14 juni 1966	
Swaziland	23 maart 1967	
Hong Kong	24 juni 1968	

¹⁾ De toepasselijkverklaring geschiedde onder het volgende voorbehoud:
 "...in accordance with Article 9 of the Convention... the United Kingdom reserves the right, in derogation of the third paragraph of Article 1 of the Convention, to determine in accordance with the *lex fori* the place where the testator had his domicile."

²⁾ Onder de mededeling: "as far as the jurisdiction of the British National Court is concerned."

³⁾ Deze toepasselijkverklaring geschiedde bovendien onder het volgende voorbehoud:

"Furthermore, in accordance with Article 10 of the Convention, the United Kingdom reserve the right, in respect of this territory, not to recognize testamentary dispositions made orally, save in exceptional circumstances by one of its nationals possessing no other nationality."

J. GEGEVENS

Het onderhavige Verdrag is opgesteld tijdens de Negende Zitting van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht. De tekst van de Slotakte van de Negende Zitting is afgedrukt in rubriek J van *Trb.* 1960, 170.

Van het op 31 oktober 1951 tot stand gekomen Statuut van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1953, 80; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1978, 2.

In overeenstemming met artikel 102 van het Handvest der Verenigde Naties is het onderhavige Verdrag op 15 september 1964 geregistreerd bij het Secretariaat der Verenigde Naties onder no. 7413. De tekst van het Verdrag is afgedrukt in „Recueil des Traités” van de Verenigde Naties, deel 510, blz. 175 e.v.

Uitgegeven de zesde mei 1980.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C. A. VAN DER KLAUW